

Editor:
Hadrian Mateescu

Redactor:
Mina Decu

Concept grafic și DTP:
Silvia Olteanu

Corectori:
Dorina Lipan
Cristina Teodorescu

Editura Publisol îi este recunoscătoare dlui Marcel Petrișor pentru ajutorul acordat în procesul de selectare a titlurilor prezentei serii de autor.

Copyright © Leonida Neamțu, 1979
Copyright © 2021 Publishing Solutions

Este interzisă reproducerea integrală sau parțială a lucrării, sub orice formă, fără permisiunea scrisă a editurii.
Toate drepturile rezervate.

Publisol

Casa Presei Libere, Corp A3-A4, Etaj 1
Tel.: 021.336.36.33
E-mail: office@publisol.ro
Găsiți cărțile noastre pe www.publisol.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEAMȚU, LEONIDA

La Goulue dansează cu Chocolat / Leonida Neamțu. - Petrești :

Publisol, 2021

ISBN 978-606-9605-90-5

821.135.1

Tipar: Artprint

We know
books

LEONIDA NEAMȚU

La Goulue dansează cu Chocolat

Publisol

LEONIDA NEAMȚU s-a născut în 1934, la Soroca (azi, Republica Moldova). În 1940, odată cu ocuparea Basarabiei, familia se refugiază în Maramureș, locuind în Vișeu, apoi în Sighet.

După studiile liceale, urmează cursurile Facultății de Filologie a universității clujene.

Debutează, în 1952, cu un volum de poezii, în *Almanahul literar*, revistă coordonată de poetul A.E. Baconsky. Începând cu anul 1964 începe să publice exclusiv romane.

Devine redactor la *Almanahul literar* (care își va schimba numele în *Steaua*) și membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Moare pe 25 octombrie 1991, la Cluj-Napoca, lăsând în urmă peste treizeci de volume publicate și câteva manuscrise.

Leonida Neamțu este un scriitor care scapă oricărui tip de încadrare literară. A abordat genuri ca romanul SF sau de aventuri și a trecut, firește, și prin cel polițist, integrând însă, în toate, umorul negru, absurd și referințele culturale.

Povestește autorul

Cercul verde dureros al arborilor, într-o rază galbenă a soarelui, doi jderi care șerpuiau unul în urma celuilalt împietrită brusc. Până și firele de iarbă dimprejurul lor deveniră ghimpi. Pe meterezul de stâncă de sub Hornul Diavolului, buha cea bătrână – 340 de ani, după unii –, numită de către localnicii Madame Clementa, care oricum își petrecea trei pătrimi din viață într-o metafizică încremenire meditativă, încremeni dublu, dacă mă pot exprima astfel, și cred că pot, ațintindu-și ochiul în care se vâlătucea o parte din fumul de păcură al infernului, către centrul luminișului toropit de căldură unde apăruse pe neașteptate o făptură aproape diabolică.

Apăruse un lup înalt, slab, de o suplețe pur lupească, aș zice, de n-ar fi fost combinată și cu suplețea vechii rase a dogilor germani, în fine, un lup a cărui labă dreaptă din față era puțin mai scurtă și întru câtva strâmbă – dacă nu e prea dură exprimarea –, urmare a unei răniri de acum vreo doi ani, când bolta unei peșteri se prăbușise peste el.

Acesta este Lupul Șchiop.

Cu voia dumneavoastră, dumnealui va ocupa un anumit rol în narațiunea ce urmează. Și chiar fără voia dumneavoastră, fiindcă, ce să fac, în postura aceasta privilegiată de autor, eu conduc dansul. În paranteză fie zis, cu adevărat privilegiată? Dacă da, ia amice acest condei și nareză mai departe ce vreau să zic eu aici despre Lupul Șchiop și toate celelalte.

Poate că nu este ceva esențial; dar dacă este? Riști un asemenea pariu?

Deodată răsunară aproape simultan două împușcături.

Dacă aș fi un tip pedant, iar uneori îmi place să fiu, aș risca să afirm că se trăsesese dintr-o armă de fabricație austriacă, model Makenzie. Și tatăl meu a avut o asemenea jucărie cu două țevi care, prevăzută cu alice grele, era în stare să doboare și un lup, cât ai clipi. Pe Lupul Șchiop însă nu l-a doborât.

La fel de brusc, de inexplicabil, de diabolic, precum se ivise, Lupul Șchiop deveni invizibil.

Sus, în cuibul ei de piatră, sub Horn, Madame Clementa tresări răvășindu-și penajul. Zeci de păsări, ereți de stâncă, rândunele, ciori ordinare și chiar un șoim îndepărtat și singuratic își arcuiră aripile, executând viraje scurte. Chestie de instinct. Multe dintre păsări se topiseră ca și cum ar fi intrat în stâncă. Șoimul prinse înălțime. Jderii dispărură din luminiș. Arborii oftară.

Doi oameni pătruseră în poiană legănându-și armele de vânătoare ce încă mai fumegau. Nu cred că vor juca vreun anume rol mai de soi, însă iată-i că intră pe neașteptate în povestirea mea, și nu pot să-i ignor. Pur și simplu, nu pot.

Cel mai vârstnic, mărunțel, sfrijit, cu craniul cât pumnul, probabil foarte bătrân, maestrul de vânătoare Gavrilă Surducan, onorat cu acest titlu de Regele Carol al doilea în persoană, se aplecă de-i trosni mijlocul, căutând în iarbă ceva anume, niscaiva sânge spre-o pildă, ca să fie, acolo, un semn că măcar atinseseră fiara. Negăsind nicio urmă, își răsuci încetișor

o țigară culegând cu mâinile subțiri firele de tutun din tabachera ruginită și străveche și declară senin:

— Eu am zis. Nu e lup. Nu e ființă. E duh...

Pe fața lui zbârcită, minusculă ca un trofeu al vânătorilor de capete din Noua Zeelandă, nici psihiatrul Gustave Bloch, la modă pe atunci, n-ar fi citit măcar o urmă de sentiment, de teamă superstițioasă să zicem.

În schimb, celălalt individ, înalt, slab, cu ochelari, cu fața doar puțin mai inteligentă decât botul unui șoșon, domnul Cicerone Surducan, student în filosofie și, firește, feciorul unic al maestrului de vânătoare, se apucă să protesteze cu glas dogit și doct, cum că așa ceva nu există, adică nu există duhuri, și depuse jurământ pe pura rațiune aristotelică și baconiană că nu va cunoaște pace până când nu-i vine de hac fiarei, fie cu arma, fie cu otrava, fie cu șiretlicul.

Bătrânul Gavrilă Surducan nu se obosi să-l asculte, pentru el pura rațiune era pură deșertăciune, păși alene, puțin clătînându-se, către peretele de stâncă pe care lumina verii trezea bogate străluciri și irizări, ridică ochii, o mișcare foarte înceată, aproape nesfârșită, și făcu un semn straniu către Madame Clementa, ca un fel de înțelegere, sau de salut, între bătrâni, între foarte bătrâni (sau între nemuritori?), iar apoi, fără să adreseze o vorbă către nătângul său fecior filosof, alese cărarea întortocheată ce ducea spre cabana BLANCA.

Prieteni cetitori și, mai ales, prietene cetitoare, vreau să vă previn, pentru ca să nu fiți cumva decepționați și să nu avem pe urmă vorbe, că aceasta este o poveste în mare parte adevărată, pe care, cu fantezia noastră modestă, am mai ajustat-o pe ici, pe colo, însă nu chiar în punctele esențiale.

Mda!

Buha Madame Clementa nu e o născocire, ea trăiește și acum, căci e nemuritoare. Lupul Șchiop a existat și el, l-a împușcat unul din cei mai ticăloși oameni de pe pământ, dansatorul Chocolat, pe numele său veritabil Sigmund Oberg, cunoscut și sub alte nume, precum Sony, sau Ion Coțoban.

Cicerone Surducan se află, de asemenea, în viață, proștii mor, se zice, greu, și e la fel de tâmpit ca și în tinerețe.

N-ar fi bine să divulg, însă doi oameni pe care destinul i-a pus față-n față ca inamici, deși în mod normal ei ar fi trebuit să ajungă mari prieteni, și anume Paul Delun și maiorul detectiv Maximilian Clemir, au existat în realitate, primul trăiește încă; din amintirile lui am încropit multe din paginile care urmează.

Ah, da, uitasem să precizez că, în esență, acesta este un roman de aventuri, subspecia roman polițist, fiindcă există și un cadavru, dacă nu chiar mai multe – dar în NE-esență, ce este?

În Ne-esență, ar putea fi cartea unui autor care a împlinit de curând patruzeci și trei de ani și faptul, departe de a-l încânta, i-a dat o neliniște în plus – ca și cum n-ar fi avut destule până acum!

În anii primei tinereți am cunoscut și am îndrăgit straniul ținut al Cheilor de Sare. Prietenul meu David Clementi zice: în anumite împrejurări îți vin anumite idei. Împrejurările determină ideile. Are dreptate: dacă un bandit de calibrul lui Oberg-Chocolat îți pune Parabellum-ul în piept, e firesc ca prima idee care să-ți treacă prin cap să fie: cum aș scăpa?

Eu am lărgit nițel înțelepciunea amicului Clementi, zicând: ades, întâmplarea determină destinul. De pildă, la Cheile de Sare m-am decis să scriu romane. E asta puțin? Drumetînd deseori pe acolo, vara sau iarna, câteodată singur, mai rar însoțit de vreo nevinovată iubită, am aflat încetul cu încetul poveștile de prin partea locului și mi le-am răsucit fără grabă în jurul mustății pe care nici nu o am.

Ceea ce nu înseamnă, neapărat, un... cum îi zice? Ah, da, paradox.

Istoria neverosimilă – însă ce este mai verosimil decât neverosimilul?

– Ar fi putut să aфирme chiar și Air Marshalul sir Hugh Dowding în timp ce părăsea reședința din 10 Downing Street a prim-ministrului unde se luase decizia că șaizeci de escadrile sunt necesare drept forță minimă a apărării teritoriului Regatului Unit (de unde, Dumnezeule, șaizeci de escadrile?) – dar iată că m-am luat cu vorba, însă nu cu totul nemotivat!

– Deci revin, istoria de necrezut a viperelor ceylo-neze, cu trunchiuri subțiri și capete grațioase ca de flaut, șerpilor cu clopoței indieni, turtiți și de culoarea smoalei, viperele cu corn argentinian, verzui, cu privirea nevinovată a lui Newton în clipa când a descoperit legea gravitației, de la care atâtea aveau să ni se tragă! Istoria acestor jivine oribile care păzeau într-o peșteră secretă diamantele inestimabile ale lui Hagi Mer Histapes (o să aflați curând cine este acesta) mi s-a părut printre cele mai interesante și am depus multe eforturi pentru a-i da de capăt, adică pentru a-i desluși sensurile, chiar cu marele risc de a fi înțepat de vreunul din urmașii acestor șerpi, pentru care o

viață de om nu reprezintă ceva deosebit – ba, așa zice, dimpotrivă.

I-am dat de capăt acestei istorii, povești, sau basmului de față – de vă convine mai bine, însă nu cu deosebită ușurință.

Încercați și dumneavoastră să reconstituiți, la marele, sau micul amănunt, ce ați făcut săptămâna trecută? Ce ați prânzit joi? Pe unde v-ați preumblat vineri, între 11 și 13? Și pe cine anume ați întâlnit?

Dar să reconstitui un fapt, sau o înșiruire de fapte, de acum peste treizeci de ani?!

Ce te vaiti, autorule, veți zice.

– Dar cei care se apucă să nareze despre evenimente din vremuri străvechi?! Ei se plâng?

Iar eu răspund: e mai ușor să compui o poveste despre emoțiile și cavalcadele acelor străvechi timpuri, decât despre evenimente de dată recentă, verificabile prin bunele servicii ale blânzilor noștri prieteni, romancierii de formație istorică, pentru a ne exprima simplist...

Oricum, iată că mă repet, am scos-o greu la capăt și citez, cu mare sfială, plinele de bun-simț cuvinte ale lui Huck Finn: „Ei, și-acu’, nu mai am nimic de povestit și-s tare bucuros, fiindcă de-aș fi știut dinainte ce greu e să scrii o carte, m-aș fi apucat să tai pădurea, să destelenesc ogoarele, dar de scris, nu m-aș fi apucat să scriu. Oricum, e pentru ultima dată!”

Însă Mark Twain nu s-a ținut de cuvânt, el a mai dat și alte cărți, nu puține, și nu rele. În ce mă privește, nici eu n-am să azvârlu peana oricât de greu mi-ar fi, chiar de o voi face numai de sâc la adresa știu eu cui.

M-am dus deci, la vreme de vară frumoasă, în poiana aceea al cărei colorit l-ar fi scos din minți pe

Van Gogh, dacă mai era cazul, și l-ar fi determinat îndată să-și taie toate urechile – se numește Poiana Stejarului Trăsnit, nu știu de ce anume, fiindcă fulgerul n-a izbit cu sulița-i niciodată acolo, dumnealui preferând crestele înalte ale Cheilor de Sare.

Altă denumire nepotrivită: sare nu găsești printr-acele locuri decât în solnițele, acum ciobite, de la cabana BLANCA – și nu chiar totdeauna, ci numai când are chef ospătarul să-ți aducă.

M-am dus în Poiana Stejarului Trăsnit și am observat, după o pândă, doi jderi elastici, ca guma de praștie, șerpuint unul după celălalt, în vreme ce ochiul nemuritor al bufniței nemuritoare veghea de sus.

Și mi-a răsărit în fața ochilor silueta fantomatică a Lupului Șchiop.

Avea blană cenușie, cu dâre negre pe alocuri, ochi neîndurători, și era aproape străveziu. Străveziu fiind o închipuire, firește. I-am zis, fiindcă într-un basm poți conversa chiar și cu lupii:

– Ia, du-mă tu la peștera cu șerpi veninoși a lui Hagi Mer Histapes.

Mârâind, cum îi stă bine, lupește și pe jumătate câinește, mi-a răspuns:

– Nu e chiar atât de simplu, o, Leonidas!...

BLANCA!

Pesemne ironia unui arhitect dement sau beat. Beat? Să-i fie de rușine! În orice caz, fațada acestei aberații arhitecturale (să fim serioși, are să vină estetul Mătrăgună și-i va găsi valențe de neprețuit, derivând din arta aztecă, dacă nu chiar din cea pre-aztecă...), în care predomină cele patru colonade aproape monumentale (ca să fie monumentale le lipsesc numai crăpăturile), este cioplită din piatră neagră, poate un fel de marmură, nu pot să jur.

În spatele BLANCĂI, cu toate rădăcinile pierdute miraculos în stâncă, cei șase plopți absolut verticali, de o simetrie obsedantă, înalți și subțiri, alternând pe fațetele frunzelor direcția luminii, veșnic fluierători și etern nemuritori (sâc!), îți iau ochii provocându-ți o senzație de amețeală.

Dincolo de acești arbori romantici, înfipti adânc în bolta melancoliei noastre, un detașament energic și puțin agresiv de molizi, aproape negri pe fundalul auriu al stâncilor, urcă stăruitor către un țel, către o finalitate necunoscută.

Necunoscută nouă. Este începutul de toamnă a lui patruzeci și patru.

Pe pajiștea aproape britanică din fața cabanei BLANCA, un pisoier mititel, alb cu negru și cu o idee de roșcat, și o „Vijlă“ (asta e o „marcă“ de câțel, cum ar fi Fiatul la mașini), se miroase bot în bot, ignorând – de bună seamă din lipsă de cultură – milenara inamicitate dintre rasa pisicească și cea canină.

În interiorul cabanei BLANCA, pe lângă un mic chef, nimic de semnalat. Se bea Odobești, țuică de Bârgău, Metaxa, Napoleon și, discret, whisky. Grupul cel mai gălăgios scandează o formulă care tocmai prin idiotenia ei pare să-i distreze din cale-afară: Un boier român trebuie să vorbească limba franceză, limba engleză, limba americană, să știe să bea, și, în general, SĂ TACĂ! Huraaaaa!

Nimeni nu-i aude.

Cabanierul Dragoș – însă nu Vodă –, un tip oacheș, șmecher, simpatic, care recent s-a despărțit de a patra nevastă și s-a însurat cu a cincea (de ar fi fost după voia lui s-ar fi însurat direct cu a opta), trece prin sala restaurantului, observă totul și se preface că nu bagă de seamă nimic. Maiorul Maximilian Clemir, de profesie detectiv, deși nimeni n-o știe în afară de cei direct interesați, pentru prima oară în viața lui a prins o muscă cu ochiul. Chiar și el e mirat de întâmplare, or, la viața lui, s-a izbit, cu fruntea, și chiar cu ochii, de multe ciudățenii. O muscă i s-a înfipt în ochi, el a strâns pleoapa. Apoi a extras-o și a strivit-o cu o dușmănie demnă de o cauză mai bună.

Apoi maiorul a urcat în camera lui, și-a dezinfectat ochiul cu puțină soluție de acid boric, și-a examinat în oglindă profilul de bărbat aproape irezistibil, și-a corectat frizura castanie și a coborât înapoi în restaurant, să mai tragă și el cu urechea.

La urma urmelor, era în misiune.

Stupidă misiune!

Maximilian Clemir era de părere că nu există așa ceva, misiuni stupide, misiunile sunt așa cum ți le faci tu, dar să veghezi zi și noapte la securitatea unui

grăsan înalt de un metru nouăzeci și trei și greu de o sută douăzeci de kilograme, și pe care nu-l amenință nimic, în afară cel mult de ploșnițe și de purici, iată ceva cu totul plicticos.

La masa ce-i era permanent rezervată, bogătașul de origine orientală Hagi Mer Histapes – dumnealui este colosul de care pomeneam adineaori – vorbea, la fel de înflăcărat ca întotdeauna, unor domni – doi la număr, în costume negre, cu bărbuțe negre, cu priviri negre.

Maximilian Clemir cunoștea subiectul, și ar fi dat trei scrumbii de Rhin, afumate și apoi dezafumate, topite în sos Klemper, numai de-ar da Dumnezeu ca Histapes să schimbe subiectul. Dar, în acele zile, Dumnezeu nu se arăta darnic.

Maiorul Maximilian Clemir, una dintre cele mai lucide minți pe care le-a avut vreodată poliția română, nu știa despre „clientul” său, omul de a cărui viață trebuia să garanteze, decât trei lucruri, și alea aproximative: Hagi Mer Histapes era amator de artă – în speță de pictură. Artistul său favorit era Henri de Toulouse-Lautrec Monfa, al cărui tablou – de altfel, neatestat – *La Goulue dansează cu Chocolat* îl descoperise într-o colecție particulară, la Geneva, sau poate la Beirut. Curios este că la „New-York”, restaurantul cel mai de vază al orașului O., se dădea un spectacol de revistă intitulat: *Moulin Rouge! Moulin Rouge! La Goulue dansează cu Chocolat!*

Profesionalismul excepțional al lui Clemir îl obligase să cerceteze, pe cât se putea, pictura lui Lautrec. Aflase că numita La Goulue, vedetă de prim-rang la Moulin Rouge, odinioară, nu fusese niciodată partenera mulatrului Chocolat, și el un foarte bun dansator.

Ce mai știa despre Histapes?

Că e foarte bogat și că-și dosise avuțiile, în speță diamantele, undeva în acel ținut al Cheilor de Sare, plin de peșteri. Un fel de Monte Cristo, surâdea amărât Maximilian Clemir, fără a crede o iotă din această legendă.

În sfârșit, despre malacul Histapes mai aflase un ultim amănunt, care nu se lega în niciun fel de primele două. De altfel, informația îi fusese strecurată de un agent al lui Geheime Feld-Polizei, în care puteai să ai la fel de multă încredere ca într-o dinamită ce și-a dat cuvântul de onoare că nu va exploda.

Conform celor afirmate de acest agent al poliției secrete pentru front, Histapes era în realitate unul dintre medicii care la 31 august '39, din ordinul lui Müller și al lui Heydrich, injectase doze mortale de otravă cu efect întârziat unui număr de criminali germani condamnați la moarte, care apoi, în uniforme de militari polonezi, atacaseră postul de radio german de la Gleiwitz, din apropierea graniței cu Polonia.

Despre această manevră a Gestapoului se știau foarte puține lucruri pe atunci, iar Clemir, în calitate de ofițer și de detectiv român, trebuia să păzească viața unuia pentru care poliția secretă germană nu dădea o para chioară.

Dacă Histapes era cu adevărat medic și injectase otravă sacrificiilor de la Gleiwitz, cel mai simplu lucru pentru a-l face să nu mai crâcnească, în veci, era glonțul în ceafă.

Iată deci motivele pentru care maiorul Clemir se plictisea de moarte și invoca pronia cerească să-i trimită un divertisment.